УДК 338.49

ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ ЧЕРЕЗ ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ В КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ

М. Черненко, аспірант
Н. Глевацька, канд. екон. наук, доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет

Кіровоградська область є важливим економічним і аграрним центром України. В умовах війни, економіка регіону, зокрема малий та середній бізнес (МСБ), стикається з безпрецедентними викликами. Руйнування інфраструктури, порушення логістичних ланцюгів, зниження споживчого попиту та збільшення ризиків для бізнесу значно ускладнюють ведення підприємницької діяльності. Одним із ключових шляхів забезпечення економічної стійкості в таких умовах є цифровізація бізнес-процесів, що дозволяє МСБ адаптуватися до нових реалій, зберігати конкурентоспроможність і ефективно функціонувати в умовах невизначеності.

Мета дослідження: оцінити роль цифрових технологій і платформ у підтримці малого та середнього бізнесу, зокрема в контексті війни. Вивчення можливостей цифровізації як інструменту адаптації та розвитку підприємств у Кіровоградській області, а також оцінка ефективності державних та регіональних програм, які сприяють впровадженню цифрових технологій.

В Україні питання цифровізації малого та середнього бізнесу набуває актуальності через потребу у швидкому відновленні економіки після криз і глобальних змін. Останні наукові роботи аналізують роль цифрових технологій у покращенні конкурентоспроможності МСБ. Зокрема, державні програми, такі як «Доступні кредити 5-7-9%» та «єРобота», сприяють підвищенню доступності фінансування для малих підприємств та розвитку стартапів через цифрові інструменти [2]. Ці програми дають можливість підприємцям залучати інвестиції для впровадження інновацій і вдосконалення бізнес-процесів через цифрові технології.

Крім того, на рівні регіонів спостерігається активне використання цифрових платформ для підтримки місцевого бізнесу. Наприклад, у Кіровоградській області в рамках Регіональної програми розвитку підприємництва передбачено сприяння цифровізації бізнесу через надання ресурсної та інформаційної підтримки підприємцям [3]. Платформи для електронної комерції, онлайн-платежів та автоматизації обліку стають доступними для малих підприємств, що дозволяє підвищити їх конкурентоспроможність і адаптивність у кризових умовах.

Міжнародний досвід підтверджує ефективність використання цифрових платформ для підтримки малого та середнього бізнесу в умовах економічної нестабільності та збройних конфліктів. Країни ЄС та США активно використовують цифрові технології, щоб допомогти МСБ подолати наслідки економічних криз [1]. У Німеччині, наприклад, ініціативи з підтримки малих підприємств через цифрові платформи стали основою для підвищення стійкості бізнесу під час пандемії та економічних спадів.

Фінансові технології (FinTech), онлайн-ресурси для управління підприємницькою діяльністю, електронні торгові майданчики та платформи для логістики і управління ланцюгами постачання стали важливими елементами підтримки бізнесу у таких країнах, як Швеція, Нідерланди та Сингапур [1]. Ці моделі можуть стати прикладом для адаптації в Україні, зокрема для Кіровоградської області.

Стратегія розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки визначає кілька ключових напрямів підтримки МСБ, зокрема через цифровізацію бізнес-процесів [3]. Особлива увага приділяється розвитку аграрного сектору, підприємництва в сфері послуг та цифрових технологій, що дозволяє малим підприємствам підвищувати свою ефективність через впровадження інновацій. В умовах війни, Кіровоградська область має на меті скорочення

часового лагу між потребами бізнесу та інвестиціями в інфраструктуру для переходу на цифрові платформи [3].

Регіональна програма розвитку підприємництва в Кіровоградській області включає кілька ініціатив, спрямованих на цифровізацію МСБ:

- надання фінансових та інвестиційних ресурсів для підприємств, що працюють у цифровому середовищі;
- навчання підприємців роботі з цифровими платформами;
- створення інфраструктури для підтримки стартапів через бізнес-інкубатори, які мають інтеграцію з цифровими технологіями.

Ці ініціативи сприяють розвитку інновацій, зокрема в секторі агропромислового комплексу, де застосування цифрових технологій може значно підвищити ефективність виробництва і стабільність бізнесу.

Програми підтримки розвитку інфраструктури для МСБ в Кіровоградській області передбачають створення стартап-центрів, бізнес-інкубаторів та кооперативних платформ для малих підприємців[3]. Це дозволяє підприємствам мати доступ до цифрових інструментів для управління фінансами, маркетингом, продажами та іншими бізнес-процесами.

У найближчі роки цифрові технології стануть основою розвитку малих та середніх підприємств (МСБ) не лише в Україні, але й на рівні Кіровоградської області. Ось кілька ключових прогнозів для розвитку МСБ через використання цифрових платформ:

- зростання використання онлайн-торгівлі та електронних платіжних систем; розширення використання автоматизованих систем для управління бізнесом;
- зростання застосування інноваційних технологій в аграрному секторі;
- активний розвиток онлайн-освіти та тренінгів для підприємців;
- зростання інвестицій у цифрові технології.

Рекомендації для органів місцевої влади включають створення інтегрованих цифрових платформ, надання консультаційних послуг, розвитку інтернет-торгівлі та інвестицій в інноваційні проекти для підтримки МСБ. Важливим є також забезпечення доступу до цифрових навчальних курсів та програм розвитку підприємців для інтеграції нових технологій у бізнес-процеси.

Список літератури

1. Андрощук Г. Аналіз цифрової трансформації європейської економіки: стан та місце України. // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Бізнес-аналітика: моделі, інструменти та технології». 1-3 бер. 2023. – К.: НАУ, 2023. – с.197-207 URL: http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/58881

2. Державна програма «Доступні кредити 5-7-9%»: З початку року бізнес отримав пільгових кредитів на понад 55 млрд гривень. Міністерство економіки України, опубліковано 14 серпня 2024 року о 16:35. Урядовий портал. URL: https://www.kmu.gov.ua/news/derzhavna-prohrama-dostupni-kredyty-5-7-9-z-pochatku-roku-biznes-otrymav-pilhovykh-kredytiv-na-ponad-55-mlrd-hryven (дата звернення 25.03.2025).

3. Стратегія розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки URL:chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://economika.kr-admin.gov.ua/files/str1-lish-270320.pdf. (дата звернення 25.03.2025).